

ME-137

March-2019

B.A., Sem.-III

EC-I- 201 : Gujarati
(નિરાવૃત્ત)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) નિબંધની વ્યાખ્યા આપી, નિબંધ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય કરાવો. 14
- અથવા**
- (i) નિબંધ સ્વરૂપના ઉદભવમાં નર્મદનું પ્રદાન વર્ણવો. 7
- (ii) લલિત નિબંધ ક્ષેત્રે નિબંધકાર પ્રવીણ દરજ્જાનું પ્રદાન આલોખો. 7
- (બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો : (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) વિશ્વમાં નિબંધ સ્વરૂપના જનક તરીકે કોણ ઓળખાય છે ? (નર્મદ, મોન્ટેઈન, બેકન)
- (2) 'લલિત નિબંધ નિરાવૃત્ત ક્ષણોનો વાર્તાલાપ છે.' આ વિધાન કોનું છે ?
(ભોળાભાઈ પટેલ, પ્રવીણ દરજ્જા, ઉમાશંકર જોશી)
- (3) 'ઘાસનાં ફૂલ' સંગ્રહના લેખક કોણ છે ? (ભોળાભાઈ પટેલ, પ્રવીણ દરજ્જા, જયંત પાઠક)
- (4) પ્રવીણ દરજ્જાને પી.એચ.ડી. સંશોધન માટે કોણે પ્રેરણા આપી ? (સુન્દરમ્, ઉમાશંકર જોશી, સુરેશ જોશી)
- (5) વતનની કઈ નદી લેખકનો પ્રેરણાસ્ત્રોત છે ? (માઝમ, મહી, મેશરી)
- (6) નિબંધકાર પ્રવીણ દરજ્જાના વતનનું નામ આપો. (વહેલાલ, મહેલોલ, કલોલ)
2. (અ) નિબંધકાર પ્રવીણ દરજ્જાની સિદ્ધિ મર્યાદાઓનું આલોખન 'નિરાવૃત્ત'ને સંદર્ભે કરો. 14
- અથવા**
- (i) 'નિરાવૃત્ત' સંગ્રહમાંથી 'બાનો વાડો' નિબંધની રસલક્ષી ચર્ચા કરો. 7
- (ii) 'ચાલો ઈથાકાની સફરે' નિબંધમાં ચિંતન. 7
- (બ) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટા તે જણાવો. (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) 'ઓરડો' નિબંધમાં લેખકે નાનીબેન અને દાદીમાના મૃત્યુનો ઉલ્લેખ કર્યો છે.
- (2) 'ડગલો' નિબંધમાં પૂર્વ વડાપ્રધાન અટલ બિહારી વાજપાઈનો સંદર્ભ મળે છે.
- (3) 'હું, હું જલ છું' નિબંધમાં પાવાગઢના દુધિયા તળાવનો ઉલ્લેખ છે.
- (4) 'ઓડિસી' ગ્રીક સર્જક સોફોકલીસનું મહાકાવ્ય છે.
- (5) રોબર્ટ ફ્રોસ્ટનો સંદર્ભ 'ચાલો ઈથાકાની સફરે' માં મળે છે.
- (6) મંગળકાકાનું પાત્ર 'ફળિયું' નિબંધમાં આવે છે.

3. (અ) 'નિરાવૃત'માં લેખક પ્રવીણ દરજીએ આલેખેલા સ્વજનોના ચરિત્રોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

(i) 'નિરાવૃત'માં પ્રકૃતિ વર્ણન 7

(ii) 'ઓરડો' નિબંધની ચર્ચા કરો. 7

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (કોઈપણ ત્રણ) 3

(1) 'નિરાવૃત' સંગ્રહમાં પ્રથમ નિબંધ _____ છે. (ડગલો, બાનો વાડો, ઓરડો)

(2) પ્રવીણ દરજીના જન્મદિવસે કયો તહેવાર હતો ? (હોળી, દિવાળી, ઋષિપંચમી)

(3) 'પશવો પાણીવાળો'માં એનું મૂળ નામ _____ છે. (પ્રવીણ, પિનાકિન, પુરુષોત્તમ)

(4) 'ધરમશાળા'માં લેખક _____ શબ્દથી ડરે છે. (ફકીર, બાવો, રાજા)

(5) 'નિરાવૃત ક્ષણો'માં લેખક _____ ના મૃત્યુને આલેખે છે. (બા, પિતાજી, ભાઈ)

4. (અ) સમૂહ-માધ્યમો અને સાહિત્ય અથવા સાહિત્ય અને સમાજ કોઈ એક વિશે નિબંધ લખો. 14

અથવા

(i) મારો પ્રિય સર્જક 7

(ii) મીરાંની પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ 7

(બ) યોગ્ય જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

નિબંધકાર

કૃતિ

(1) અનીલ જોશી (a) સાયલન્સ ઝોન

(2) ગુણવંત શાહ (b) પોત પોતાનો વરસાદ

(3) પ્રવીણ દરજી (c) ધાસનાં ફૂલ

(4) વીનેશ અંતાણી (d) સ્પંદન

(5) ભગવતીકુમાર શર્મા (e) પવનની વ્યાસપીઠ